

Lekcja wiedzy o społeczeństwie w dniu 19 kwietnia 2020 r.
Materiał przeznaczony na dwie jednostki lekcyjne.

Proszę, aby uczniowie zapisali temat lekcji:

Temat: **Organy kontroli państwowej, ochrony prawa i zaufania publicznego.**

Notatka do tematu:

I. Najwyższa Izba Kontroli (NIK).

1. Najwyższa Izba Kontroli jest naczelnym organem kontroli państwowej, która:

- a) działa na zasadzie kolegalności,
- b) jest niezależna od administracji publicznej,
- c) podlega bezpośrednio sejmowi,
- d) jednym z najważniejszych zadań NIK-u jest coroczna kontrola wykonania budżetu państwa.

Proszę zobaczyć sobie filmik o NIK: <https://www.youtube.com/watch?v=npuSRFT9s5w>

II. Rzecznik Praw Obywatelskich (RPO).

1. Rzecznik Praw Obywatelskich jest jednoosobowym konstytucyjnym organem kontrolnym, powołanym specjalnie i wyłącznie w celu strzeżenia praw i wolności obywatelskich określonych w konstytucji i innych aktach prawnych.

2. Zadania i uprawnienia Rzecznika Praw Obywatelskich

- a) RPO podejmuje działania na podstawie skargi lub z inicjatywy obywatelskiej,
- b) RPO bada, czy na skutek działalności organów i instytucji państwa nie nastąpiło naruszenie praw obywatelskich,
- c) w przypadku ich stwierdzenia zwraca się do właściwych organów państwowych z wnioskiem o podjęcie stosownych kroków.

Proszę zobaczyć sobie filmik o roli Rzecznika Praw Obywatelskich:

<https://www.youtube.com/watch?v=zACMjO4fw0k>

III. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji (KRRiT).

1. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji jest konstytucyjnym kolegalnym i pluralistycznym organem państwowym, stojącym na straży wolności słowa, prawa do informacji oraz interesu publicznego w radiofonii i telewizji

2. Zadania KRRiT

- a) udzielanie zezwoleń na działalność komercyjnych stacji radiowych i telewizyjnych,
- b) powoływanie rad nadzorczych w telewizji i radiofonii publicznej,
- c) rozdzielanie środków pochodzących z abonamentu radiowo-telewizyjnego,
- d) stanie na straży wolności słowa i prawa do informacji.

IV. Prokuratura.

1. Prokuratura jest państwowym organem powołanym do strzeżenia praworządności oraz czuwania nad ściganiem przestępstw, jak również występowania z oskarżeniami przed sądami.
2. **Prokurator Generalny** – Prokuratorem Generalnym jest minister sprawiedliwości.

V. Instytut Pamięci Narodowej (IPN).

1. Instytut Pamięci Narodowej jest instytucją naukowo-badawczą o uprawnieniach śledczych.
2. 2. Struktura IPN
 - a) Prezes IPN – powoływany przez sejm za zgodą senatu na pięcioletnią kadencję,
 - b) Rada IPN – składa się z dziewięciu członków wybieranych na 6-letnią kadencję (pięciu powołuje sejm, po dwóch senat i prezydent).

Pod poniższym linkiem możecie sobie zobaczyć kanał Instytutu Pamięci Narodowej. Są tam dostępne różne ciekawe reportaże, analizy naukowe na temat historii powojennej Polski.

Link: <https://www.youtube.com/user/IPNtvPL>